

ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Α.Π.Θ.

Ανακοίνωση του ΔΣ του ΕΣΔΕΠ ΑΠΘ σχετικά με την απόφαση του ΣτΕ για το άρθρο 16 και τα ιδιωτικά ΝΠΙΕ

Θεσσαλονίκη, 25 Ιουνίου 2025

Η κατά πλειοψηφία απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ), που έκρινε ως συνταγματικές τις διατάξεις του Ν.5094/2024 για την εγκατάσταση και λειτουργία Νομικών Προσώπων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης – ιδιωτικών Πανεπιστημίων στην Ελλάδα, με τη μορφή παραρτημάτων ξένων Ιδρυμάτων επέφερε σοβαρό πλήγμα στους συνταγματικούς κανόνες, το νόημα των οποίων είτε συρρικνώθηκε είτε παραφθάρηκε ουσιαστικά. Το Συμβούλιο της Επικρατείας παραμέρισε τη ρητή ρύθμιση του Συντάγματος, που στο άρθρο 16 ορίζει, ότι «Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση... Η σύσταση ανώτατων σχολών από ιδιώτες απαγορεύεται.» Την απαίτηση για τον δημόσιο χαρακτήρα των πανεπιστημίων, καθώς και την απόλυτη απαγόρευση ίδρυσης ανώτατων σχολών από ιδιώτες, η πλειοψηφία του ΣτΕ τις ενέταξε σε ένα ελαστικό πλαίσιο που μπορεί να υποδεχτεί τους πολιτικούς σχεδιασμούς της εκάστοτε κυβέρνησης.

Η πλήρης αναγνώριση, με νέα επιγραφή, των πτυχίων των κολεγίων, θα επιφέρει απότομες και σημαντικές αλλαγές που θα συντελεστούν χωρίς σχεδιασμό στον ακαδημαϊκό χάρτη της χώρας και θα επηρεάσουν δραματικά το επίπεδο των πτυχίων και τη διάρθρωση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ παράλληλα θα πλήξουν πολλά πανεπιστημιακά τμήματα, ιδίως στην ελληνική περιφέρεια. Εάν ο επιδιωκόμενος σκοπός είναι να καταστεί η Ελλάδα ακαδημαϊκός κόμβος, και να μειωθεί η φοιτητική μετανάστευση, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η παροχή σπουδών υψηλού επιπέδου από τα δημόσια πανεπιστήμια.

Η «πανεπιστημιοποίηση» των κολεγίων, με τα ιδιαίτερα χαμηλής στάθμης ακαδημαϊκά κριτήρια που θέτει ο Ν.5094/2024 και επικύρωσε η απόφαση του ΣτΕ, ανοίγει τον δρόμο για να αποκοπεί η μετάδοση της γνώσης από την έρευνα, που στα ιδιωτικά πανεπιστήμια, αν διενεργείται, είναι πιθανότατο να υλοποιείται στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης των συμφερόντων της ιδιοκτησίας του πανεπιστημίου και των χορηγών της. Η υποβάθμιση του επιπέδου γνώσεων που θα πιστοποιούν τα πτυχία δεν αφορά μόνο τους αποφοίτους, αλλά ιδίως την κοινωνία που θα προσφεύγει στις υπηρεσίες τους. Τα γνωσιακά εφόδια των γιατρών, των δικηγόρων, των μηχανικών, των δασκάλων και των καθηγητών είναι πρόβλημα που αφορά άμεσα όλο το κοινωνικό σύνολο, το οποίο η δικαστική εξουσία αφήνει απροστάτευτο.

Άξιο προσοχής είναι το γεγονός ότι η απόφαση του ΣτΕ ελήφθη σε χρόνο ρεκόρ για τα δικά του δεδομένα και δημοσιοποιήθηκε λίγο πριν τις αναμενόμενες ανακοινώσεις της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ) για την αδειοδότηση των παραρτημάτων και την πιστοποίηση των προγραμμάτων σπουδών που αυτά θα παρέχουν. Και η ΕΘΑΑΕ αναμένεται για το θέμα αυτό να κάνει ρεκόρ αξιολόγησης, καθώς καλείται να ολοκληρώσει μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα την αδειοδότηση 12 παραρτημάτων-ΝΠΙΕ με περίπου 40 Σχολές, καθώς και την πιστοποίηση περίπου 150 προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, όταν οι πιστοποιήσεις των προγραμμάτων σπουδών των δημόσιων Πανεπιστημίων αποδεικνύονται ιδιαίτερα χρονοβόρες διαδικασίες.

Με αφορμή την εν λόγω απόφαση του ΣτΕ, ο ΕΣΔΕΠ ΑΠΘ υποστηρίζει και απαιτεί:

- Την κατάργηση της νομοθεσίας ίδρυσης ιδιωτικών πανεπιστημίων ή/και παραρτημάτων ξένων πανεπιστημίων.
- Τη συνέχιση της δικαστικής διεκδίκησης ενάντια στην ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων ή/και παραρτημάτων ξένων πανεπιστημίων στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Την ενίσχυση των διεθνών συνεργασιών των ελληνικών πανεπιστημίων και της συμμετοχής τους στις Ευρωπαϊκές Πανεπιστημιακές Συμμαχίες.
- Την πλήρη οικονομική χρηματοδότηση της δημόσιας Ανώτατης Εκπαίδευσης στο ύψος των αναγκών, νέες προσλήψεις προσωπικού και αναβάθμιση των πανεπιστημιακών υποδομών και των υποδομών φοιτητικής μέριμνας, επαναφορά των αποδοχών των μελών ΔΕΠ σε αξιοπρεπή και ανταγωνιστικά επίπεδα, περιορισμό της γραφειοκρατίας και συστηματική προώθηση της έρευνας ώστε να διασφαλιστεί η δημόσια και δωρεάν Ανώτατη Εκπαίδευση.

Για το ΔΣ,

Ο Αντιπρόεδρος

Γιώργος Αγγελόπουλος